

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Робоча програма навчальної дисципліни

**«ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА
БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ»**

для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної форми навчання

галузь знань усі галузі знань
спеціальність усі спеціальності
освітня програма усі освітні програми

Статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» складена на основі Типової програми навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» (теоретична підготовка), затвердженої 24 лютого 2025 року начальником Генерального штабу Збройних Сил України

Укладачі:

М. ІВАНИЦЬКИЙ, к.в.н., доцент,
доцент кафедри військової підготовки

В. ТЕЛЕНЧЕНКО, старший викладач
кафедри військової підготовки

Т. ДУНАЄНКО, викладач кафедри
військової підготовки

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою військової підготовки, протокол від 27.03.2025 № 8.

Завідувач кафедри військової підготовки,
полковник запасу

В. ЯРЕМА

Завідувач навчально-методичного відділу

Г. ГРИЦУК,
доктор філософії

Реєстраційний № _____

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Генеральний штаб Збройних Сил України

ПОГОДЖЕНО:

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника
Центрального управління військової освіти і науки
Генерального штабу Збройних Сил України
полковник

Андрій ТРИСТАН

«__»_____2025 року

ЗМІСТ

№ з/п	Назва розділу, теми	Стор.
1	ПЕРЕДМОВА	5
2	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
3.1	Національно-патріотична підготовка	9
3.2	Міжнародне гуманітарне право	9
3.3	Психологічна підготовка	9
3.4	Розвідувальна підготовка	9
3.5	Статути Збройних Сил України	9
3.6	Виживання	10
3.7	Зв'язок та комунікація	10
3.8	Військова топографія	10
3.9	Інженерна підготовка (мінна безпека)	10
3.10	Тактична підготовка	11
3.11	Домедична допомога	11
3.12	Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ захисту)	12
3.13	Вогнева підготовка	12
4	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
5	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
6	ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	17
7	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	18
8	ЛИСТ МОНІТОРИНГУ	20

ПЕРЕДМОВА

В умовах збройної агресії з боку російської федерації проти нашої держави важливим є забезпечення Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення (далі – Збройні Сили України та інші військові формування) необхідною кількістю військово-навченого людського мобілізаційного ресурсу для виконання військового обов'язку в запасі, проходження служби у військовому резерві, у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, а також забезпечення реалізації права громадян на рівні можливості у виборі професії шляхом здобуття додаткових знань, умінь і навичок, необхідних для належного виконання військових обов'язків у запасі в мирний час, обов'язків військової служби у воєнний час та для майбутньої професійної діяльності.

Навчальну дисципліну «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» розроблено згідно Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 № 734 та типової програми «Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» (теоретична підготовка), затвердженої начальником Генерального штабу Збройних Сил України 24 лютого 2025 року.

Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки є обов'язковою навчальною дисципліною, яка викладається для здобувачів, які навчаються за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти на другому курсі.

Освітній компонент передбачає вивчення основних засад державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, основних положень та норм міжнародного гуманітарного права, основних вимог статутів Збройних Сил України, основ психологічної, розвідувальної, інженерної, тактичної та вогневої підготовки, домедичної допомоги, РХБЗ (ХБРЯ) захисту, виживання, військової топографії, зв'язку та комунікації.

Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки включає теми, які охоплюють теоретичні знання та початкові вміння та навички, які в подальшому розвиваються та вдосконалюються під час проходження практичної частини базової загальновійськової підготовки і спрямована на підготовку здобувачів вищої освіти за ВОС-100 «Стрілець».

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань з військово-облікової спеціальності, простих навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Завдання навчальної дисципліни:

здатність до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

усвідомлювати основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, розвивати громадянську стійкість та морально-психологічну готовність до збройного захисту держави.

розуміти вплив стрес-факторів в умовах бойових дій на психіку військовослужбовця, способи подолання негативних психічних станів та надавати першу психологічну допомогу (самопомігу).

розуміти основні способи ведення розвідки, здійснювати виявлення і оцінювання противника, аналізувати інформацію отриману в ході спостереження.

розуміти принципи військової комунікації, основні способи та засоби військового зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій та тактичні сигнальні жести.

розуміти принцип дії уражаючих факторів зброї масового ураження та ознаки її застосування, знати призначення та порядок використання засобів індивідуального захисту, порядок дій на зараженій місцевості.

орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, за допомогою небесних

світил, компаса, годинника та навігаційних приладів, здійснювати рух за визначеним маршрутом.

розуміти сутність інженерного обладнання та маскуванню позицій, заходів безпеки при поведженні з вибуховими речовинами, порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї.

застосовувати вимоги статей статуту в повсякденній діяльності та під час дії воєнного стану.

розуміти алгоритм домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF), принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC), знати способи та методи евакуації, надавати домедичну допомогу при пораненнях та травмах під час виконання службових (бойових) функцій і завдань

розуміти положення загальновійськового бою, знати порядок виконання переміщень на полі бою у складі бойових груп в основних видах бою з урахуванням досвіду застосування підрозділів під час воєнних дій на території України, основні тактичні прийоми застосування БпЛА.

розуміти призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, автомата, порядок застосування стрілецької зброї та ведення вогню з неї для виконання поставлених бойових завдань, призначення, будову та принцип дії ручних гранат та порядок їх застосування.

розуміти порядок переміщення (пересування) на території, яка контролюється противником, застосування прийомів та способів забезпечення життєдіяльності в автономних умовах, здійснення протидії впливу природних факторів на людину.

усвідомлювати вимоги норм міжнародного гуманітарного права та відповідальність військовослужбовців за їх порушення.

Методи навчання: у системі вивчення навчальної дисципліни використовується методична послідовність з переходом від відомого до невідомого, від простого до складного для того, щоб поступово нарощувати фізичні та психологічні навантаження, отримувати знання, навички та вміння.

Викладання здійснюється за алгоритмом: коротка розповідь; зразковий показ; відпрацювання за елементами (точність виконання прийому); тренування загалом у повільному темпі; тренування на швидкість (виконання нормативів).

Розвиток фізичних якостей здобувачів освіти проводиться шляхом супутніх фізичних тренувань у процесі повсякденної діяльності.

Метою тренування є:

розвиток та вдосконалення загальних фізичних якостей, спеціальних та військово-прикладних навичок та вмінь, необхідних здобувачам освіти для успішних дій під час виконання навчально-бойових (бойових) завдань;

формування й розвиток у здобувачів освіти спроможності тривалий час діяти в стані фізичного навантаження в обстановці надзвичайно високої психологічної напруженості.

Форми поточного та підсумкового контролю. Навчальна дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу.

Під час проведення лекційних занять використовуються елементи і прийоми критичного мислення, дискусії, навчального тренінгу.

Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням індивідуальних та групових завдань з використанням технічних засобів, навчальних відеоматеріалів.

Самостійна робота здійснюється у визначений навчальним планом час під керівництвом викладачів та інструкторів. Метою самостійної роботи є:

розширення набутих теоретичних знань з пройденого матеріалу;

вивчення обов'язків;

удосконалення практичних навичок із пройденого матеріалу;

підготовка до наступного навчального дня.

Навчання має забезпечувати повне та якісне виконання завдань підготовки. Для досягнення поставленої мети необхідні: якісне планування навчальних занять; забезпечення систематичного контролю за організацією підготовки та надання методичної допомоги в опануванні навчальних матеріалів; впровадження в освітній процес досвіду ведення бойових дій.

Під час аналізу рівня засвоєння навчального матеріалу за програмою теоретичної підготовки й заходів базової загальновійськової підготовки зі здобувачами освіти викладач відзначає ступінь досягнення мети та навчальних цілей, позитивні й негативні сторони, оцінює роботу кожного здобувача освіти, надає рекомендації з подальшого удосконалення.

При викладанні тем застосовуються такі методи контролю: поточний, проміжний, тематичний, самоконтроль.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до здобувачів освіти на початку вивчення тем.

Формою проміжного контролю є модульна контрольна робота. Формою підсумкового контролю здобувачів вищої освіти є диференційований залік, перед яким обов'язково проводиться підсумкове тестування в Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік підготовки	2
Семестр	3
Кількість кредитів ЄКТС	3
Модулів	1
Змістовних модулів	1
Загальний обсяг теоретичної підготовки кредитів / годин, у тому числі:	3 кредити / 90 год.
навчальні заняття (аудиторні), з них:	60 год., з них:
лекційні	36 год.
практичні	24 год.
самостійна робота	30 год.
Форма підсумкового контролю	диференційований залік

2.1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Теми	Всього годин	Заняття		
			Лекції	Практичні	Самостійна підготовка
1.	Національно-патріотична підготовка	2	1		1
2.	Міжнародне гуманітарне право	2	1		1
3.	Психологічна підготовка	6	2	2	2
4.	Розвідувальна підготовка	2	2		
5.	Статути Збройних Сил України	6	1		5
6.	Виживання	2	1		1
7.	Зв'язок та комунікація	2	1	1	
8.	Військова топографія	4	1	1	2
9.	Інженерна підготовка (мінна безпека)	6	4		2
10.	Тактична підготовка	14	8		6
11.	Домедична допомога	8	6	1	1
12.	Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту)	6	3	1	2
13.	Вогнева підготовка	30	5	18	7
	Форма проміжного контролю – модульна контрольна робота (40 хв. за рахунок практичного заняття)				
	Форма підсумкового контролю – диференційований залік				
	Всього:	90	36	24	30

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки»

3.1. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНА ПІДГОТОВКА

Тема 1.1. Ми – українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи (2 год).

План лекційного заняття

1. Українська національна ідентичність та її ознаки. Український народ як політична нація. Визначні історичні постаті у формуванні та становленні української нації (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Показ відеороликів про успішні дії військовослужбовців під час ведення бойових дій (1 год).

Рекомендована література: [1, 13, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37].

3.2. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО

Тема 2.1. Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни (2 год).

План лекційного заняття

1. Основні терміни та поняття МГП. Поводження з військовополоненими (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП, зокрема з питань поведження з військовополоненими (1 год).

Рекомендована література: [2, 10, 38].

3.3. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА

Тема 3.1. Подолання бойового стресу і його психологічних наслідків. Перша психологічна допомога та самопомога (6 год).

План лекційного заняття

1. Стресові стани. Способи та методи саморегуляції (1 год).

3. Вплив сучасного бою на психіку військовослужбовців (1 год).

План практичного заняття

1. Відпрацювання методів саморегуляції (1 год).

2. Перша психологічна допомога та самопомога (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Самооцінка особистих відчуттів (1 год).

2. Вивчення пам'ятки першої психологічної допомоги (1 год).

Рекомендована література: [39, 40, 41].

3.4. РОЗВІДУВАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Тема 4.1. Розвідувальні ознаки розташування противника на місцевості та тактика ведення ним бойових дій (2 год).

План лекційного заняття

1. Розвідувальні ознаки розташування противника на місцевості. Основні способи ведення бойових дій, які застосовує противник у наступі чи обороні (1 год).

2. Види ворожих безпілотних літальних апаратів, дронів-камікадзе, їх тактико-технічні характеристики та порядок протидії їм (1 год).

Рекомендована література: [2, 3, 5, 7, 8, 14, 17, 29].

3.5. СТАТУТИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Тема 5.1. Обов'язки та права військовослужбовців (2 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Зміст Військової присяги. Основні принципи військової служби (1 год).
2. Загальні обов'язки військовослужбовців (1 год).

Тема 5.2. Взаємовідносини між військовослужбовцями (2 год).

План лекційного заняття

1. Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням. Порядок віддання і виконання наказів (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Військова поведінка та ввічливість військовослужбовців (1 год).

Тема 5.3. Військова дисципліна, заохочення та дисциплінарні стягнення (2 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Військова дисципліна, її суть та значення. Обов'язки військовослужбовців щодо дотримання військової дисципліни. Заохочення, які застосовуються до солдат. Дисциплінарні стягнення, які накладаються на солдатів (1 год).
2. Ознайомлення зі статтями Кримінального кодексу України у військовій сфері. Вивчення обов'язків військовослужбовців щодо дотримання військової дисципліни та статей Кримінального кодексу України у військовій сфері (1 год).

Рекомендована література: [2, 3, 5].

3.6. ВИЖИВАННЯ

Тема 6.1. Забезпечення життєдіяльності (2 год).

План лекційного заняття

1. Забезпечення життєдіяльності в польових умовах. Вибір місця та обладнання укриття, добування вогню без сірників (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Водозабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових завдань (1 год).

Рекомендована література: [9, 30].

3.7. ЗВ'ЯЗОК ТА КОМУНІКАЦІЯ

Тема 7.1. Військова комунікація (1 год).

План лекційного заняття

1. Військова комунікація – як джерело всебізнаності. Вертикальна та горизонтальна комунікація (1 год).

Тема 7.2. Основи зв'язку (1 год).

План практичного заняття

1. Способи зв'язку та вимоги до них. Тактичні сигнальні жести (1 год).

Рекомендована література: [3, 5, 9, 14, 25, 26].

3.8. ВІЙСЬКОВА ТОПОГРАФІЯ

Тема 8.1. Топографічні карти. Орієнтування на місцевості (4 год).

План лекційного заняття

1. Місцевість та її елементи. Топографічні карти Збройних Сил України (1 год).

План практичного заняття

1. Орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Характеристики топографічних карт (1 год).
2. Визначення сторін світу різними способами (1 год).

Рекомендована література: [2, 3, 9, 14, 24].

3.9. ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА (МІННА БЕЗПЕКА)

Тема 9.1. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА (2 год).

План лекційного заняття

1. Порядок вибору місця обладнання одиночного окопу для стрільби. Особливості вибору місця обладнання парного окопу. Послідовність їх фортифікаційного обладнання в комплексі із застосуванням сканера (детектора) виявлення БпЛА (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сутність маскування. Принципи та основні правила маскування (1 год).

Тема 9.2. Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загородження, їх улаштування та подолання (3 год).

План лекційного заняття

1. Протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, порядок встановлення та знешкодження. Невибухові інженерні загородження, їх улаштування та подолання (2 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Дії у випадку падіння біля позиції ударних та розвідувальних БпЛА (1 год).

Тема 9.3. Мінна безпека (1 год).

План лекційного заняття

1. Класифікація вибухонебезпечних предметів (саморобних вибухових пристроїв) та можливі місця їх встановлення, види тротильових шашок, підрильники, різновиди детонуючих шнурів. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї. Дії при падінні поруч позиції ударних та розвідувальних БпЛА (1 год).

Рекомендована література: [2, 3, 9, 11, 21, 22, 23].

3.10. ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

Тема 10.1. Організація та структура підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних Сил України (6 год).

План лекційного заняття

1. Призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України, їх організаційно-штатна структура (2 год).
2. Призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА (2 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Озброєння механізованого відділення (1 год).
2. Обов'язки солдата в бою, спостерігача, піднощика боєприпасів (1 год).

Тема 10.2. Дії солдата в оборонному бою (4 год).

План лекційного заняття

1. Порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника. Порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони.

Порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дії у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника (2 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Алгоритм дії у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника (2 год).

Тема 10.3 Дії солдата в наступі (4 год).

План лекційного заняття

1. Порядок дій у наступальному бою, завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою. Зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки. Порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА. Порядок виходу у фланг противника та штурму траншеї (2 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Порядок застосування наступальних (оборонних) гранат під час наступу. Завдання вогневої (маневреної) групи (2 год).

Рекомендована література: [2, 3, 5, 9, 14, 15, 16, 19, 20, 29].

3.11. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА

Тема 11.1. Планування та організація домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем» (Care Under Fire) (4 год).

План лекційного заняття

1. Вступ до протоколу курсу тактичної медицини “Tactical Combat Casualty Care” (далі – ТССС). Призначення, склад, правила використання АМЗІ (1 год).

2. Домедична допомогою на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF)) (1 год).

3. Способи та методи евакуації (1 год).

План практичного заняття

1. Накладання турнікетів на етапі “допомога під вогнем” (1 год).

Тема 11.2. Тактична польова допомога TFC (Tactical Field Care) (4 год).

План лекційного заняття

1. Принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC) (1 год).

2. Здійснення огляду масових кровотеч у тактичних умовах (1 год).

3. Прохідність дихальних шляхів (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Відпрацювання прямого та непрямого тиску на місце поранення для контролю масивної кровотечі. Відпрацювання техніки накладання турнікету (5-8см). Проведення тампонади вузлових поранень гемостатичним бинтом. Техніка накладання тиснучих пов'язок (1 год).

Рекомендована література: [4, 12, 27, 28].

3.12. ПІДГОТОВКА З РХБЗ (ХБРЯ-захисту)

Тема 12.1. Уражаючі фактори зброї масового ураження (3 год)

План лекційного заняття

1. Ознаки ядерного вибуху. Застосування хімічної зброї та бойових біологічних речовин. Знаки, які використовуються для позначення районів забруднення, способи визначення рівня забруднення за допомогою приладів вимірювання (2 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Способи захисту від зброї масового ураження (1 год).

Тема 12.2. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості (3 год)

План лекційного заняття

1. Протигаз, загальновійськовий захисний комплект та їх використання. Сигнали оповіщення про радіаційне, хімічне зараження та порядок дії особового складу у разі їх отримання (1 год).

План практичного заняття

1. Тренування у користуванні протигазом та загальновійськовим захисним комплектом. Виконання нормативів із ЗЗМУ №1, 4а, 4б, 8 (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Дії особового складу на зараженій місцевості та під час застосування противником скидів з БпЛА ручних газових гранат (1 год).

Рекомендована література: [2, 3, 9].

3.13. ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА

Тема 13.1. Стрілецька зброя (6 год).

План лекційного заняття

1. Види стрілецької зброї, які знаходяться на озброєнні механізованих (мотопіхотних) військових частин Сухопутних військ Збройних Сил України. Призначення, ТТХ, принципи її застосування (1 год).

2. Призначення, будова автомата АК-74 та його модифікацій. Робота частин та механізмів при заряджанні та пострілі (1 год).

3. Призначення, характеристика та будова коліматорних, оптичних денних та нічних прицілів (в тому числі іноземного виробництва). Порядок користування прицілами, догляду за ними та зберігання (1 год).

План практичного заняття

1. Огляд і підготовка автомата АК-74 до стрільби. Спорядження магазину, заряджання й розряджання автомата, постановка на запобіжник. Догляд за індивідуальною зброєю, її утримання та зберігання (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Види стрілецької зброї, які знаходяться на озброєнні механізованих (мотопіхотних) військових частин Сухопутних військ Збройних Сил України. Призначення, ТТХ, принципи її застосування (1 год).

2. Можливі затримки й несправності під час стрільби, способи їх усунення (1 год).

Тема 13.2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї (16 год).

План лекційного заняття

1. Призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї. Нормальні (табличні) умови стрільби. Особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям (1 год).

План практичного заняття

1. Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю) (2 год).

2. Відпрацювання утримання зброї в різних положеннях (2 год).

3. Поводження зі зброєю (2 год).

4. Вирішення вогневих завдань (2 год).

5. Навчання кучності стрільби з різних положень на навчально-тренувальних засобах (електронний, мультимедійний, лазерний тир, тощо) (5 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вивчення правил стрільби та вирішення вогневих завдань (1 год).

2. Вивчення умов виконання підготовчих вправ та заходів безпеки при їх виконанні у відповідності з вимогами «Курсу стрільб» (1 год).

Тема 13.3. Ручні гранати (8 год).**План лекційного заняття**

1. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Навчання здобувачів освіти правильному метанню гранати на дальність та влучність із різних положень (1 год).

План практичного заняття

1. Метання навчально-імітаційних гранат у пішому порядку (1 год).
2. Порядок дій особового складу під час швидкісного метання гранат (1 год).
3. Особливості метання ручних гранат в лісній місцевості, в урбанізованій місцевості (1 год).
4. Особливості підготовки до метання ручної кумулятивної гранати (1 год).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вивчення умов виконання початкової вправи та заходів безпеки при їх виконанні у відповідності з вимогами «Курсу стрільб» (1 год).
2. Вивчення умов виконання початкової вправи та заходів безпеки при їх виконанні у відповідності з вимогами «Курсу стрільб» (1 год).
3. Вивчення умов виконання початкової вправи та заходів безпеки при їх виконанні у відповідності з вимогами «Курсу стрільб» (1 год).

Рекомендована література: [2, 3, 6, 9, 11, 18, 19, 20].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Таблиця 4.1

Загальна структура розподілу балів для здобувачів вищої освіти

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Вага оцінки (кількість балів)
	Національно-патріотична підготовка		0
	Міжнародне гуманітарне право		0
2	Психологічна підготовка	практичне	6
	Розвідувальна підготовка		0
	Статути Збройних Сил України		0
	Виживання		0
1	Зв'язок та комунікація	практичне	6
1	Військова топографія		
2	Інженерна підготовка (мінна безпека)	СРС (тестування)	9
6	Тактична підготовка	СРС (тестування)	9
1	Домедична допомога	практичне	6
1	Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту)		
18	Вогнева підготовка	практичне	54
	Проміжний модульний контроль		5
	Комп'ютерне тестування в Moodle		5
	Усього за навчальною дисципліною		100

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях

Максимальна кількість балів отриманих здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 6 балів (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання та вирішив практичні завдання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені висновки.	6-5
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань та практичних завдань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	4-3
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання або вирішені окремі практичні завдання.	2-1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є модульна контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі та оцінюється від 0 до 5 балів.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	2
Практичні завдання	1
Всього	5

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час проведення практичного заняття (за виключенням тем 9 та 10, що оцінюються окремо, кожна з яких по 9 балів).

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до 100-бальної та національної шкали оцінювання. Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці і заноситься до індивідуального навчального плану здобувача. Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 50 балів за поточний контроль та проводиться у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл. 4.4):

Таблиця 4.4

Таблиця відповідності шкали ЄКТС (за 100-бальною шкалою) національній шкалі оцінювання академічної успішності

Сума балів	Оцінка ЄКТС	За національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача Знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
80-89	B	добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
70-79	C		Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
50-59	E		Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Результати складання диференційованого заліку оцінюються за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться до Автоматизованої системи управління університетом (далі – АСУ «Управління Університетом»), відомість обліку успішності здобувача вищої освіти (яка формується з АСУ «Управління Університетом»), індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно»).

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перелік засобів діагностики, які застосовуються при вивченні навчальної дисципліни: стандартизовані тести:

диференційований залік;

тестування;

комп'ютерне тестування на платформі Moodle ДПУ;

реферати, есе;

презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Оцінку на практичному занятті здобувач освіти отримує за виконані практичні роботи з дотриманням методики виконання та правил техніки безпеки, активність під час опитувань.

Під час поточного контролю засобами діагностики результатів навчання з дисципліни є розроблені тестові завдання, теоретичні питання, нормативи виконання окремих вправ.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти, яке здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предметів.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Підсумкове оцінювання здійснюється за результатами поточного і підсумкового контролю. Завдання поточного і підсумкового контролю сумарно оцінюються в інтервалі 0–100 балів (включно).

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю та підсумкова кількість балів виставляється здобувачам освіти в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Статути Збройних Сил України. Закони України від 24.03.1999 №№ 548-551 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text>
3. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина III (взвод, відділення, танк) : наказ Командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238 (зі змінами 2017-2023 року).
4. Стандарт індивідуальної підготовки «Тактична медицина» : наказ командувача Медичних сил Збройних Сил України від 28.12.2023 № 121.
5. Збірник нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України. Київ : КПКСВ ЗСУ, 2021 (зі змінами 2023 року).
6. Курс стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин : наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 17.04.2018 № 160. URL: <https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2022/11/Курс-стрільб-зі-СЗ-та-БМ-КРП-03.032.056.-2018.pdf>
7. Боротьба з безпілотними літальними апаратами: методичні рекомендації Центру оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України, 2019. <https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2022/04/ВП-7-0003.01-Боротьба-з-БПЛА.pdf>
8. Теорія і практика застосування безпілотних літальних апаратів (дронів) : посібник, створений ветеранами бойових дій, 2022. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2023/03/Теорія_і_практика_застосування_БПЛА_ua_dynamics_brochure_.pdf
9. Щодо утримання та обслуговування інженерних загороджень : методичні рекомендації. Командування Сил підтримки Збройних Сил України, 2020. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/2_ТКП-10-9303.01-МР-УТРОБСЛ-ІНЖ-ЗАГ.pdf
10. Інструкція про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України : наказ Міністерства оборони України від 23.03.2017 № 164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text>
11. Порядок застосування зброї і бойової техніки з'єднаннями, військовими частинами і підрозділами Збройних Сил під час виконання ними завдань щодо відсічі збройної агресії проти України : постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2018 року № 828. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/828-2018-п#Text>
12. Про затвердження Керівництва з медичної евакуації у Збройних Силах України : наказ НГШ № 258 від 09.07.2018 р.
13. Національно-патріотична підготовка : стандарт підготовки. ГУ ППП ЗСУ, 2025. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2025/02/1_СТІ-000ГБ.01Л-НПП-ОзК-КІП-КВДуСП.pdf
14. Альбом схем «Методичні матеріали з підготовки тактичних груп» (відділення, взвод). Житомир : Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України, 2023.
15. Підготовка штурмових груп (відділення, взвод) до ведення штурмових дій : методичні матеріали. Київ : Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу ЗС України, 2023.
16. Матеріали вивчення бойового досвіду російсько-української війни. Київ : Генеральний штаб Збройних Сил України.
17. Зайцев Д., Ярема В., Яфонкін А. Основи військової розвідки : навчальний посібник. Ірпінь : УДФСУ, 2017. 259 с.
18. Дяченко В., Ярмолук В., Супруненко О., Майборода О., Григор'єв С. Стрілецька зброя та вогнева підготовка : навчально-методичний посібник. Одеса : ВА, 2021. 364 с.
19. Щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (інструкції з використання) : посібник. Частина 1. Стрілецьке озброєння. ВП 7-(01).03.01.
20. Щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (інструкції з використання) : посібник. Частина 2. Протитанкове озброєння. ВП 7-(01).03.01.

21. Мінна безпека та протидія саморобним вибуховим пристроям : навчальний посібник. Л. : НАСВ, 2019. 365 с.
22. Окіпняк Д., Баранов А., Баранов Ю., Малюк В., Спільник В., Данилов Д. Інженерна підготовка : навчальний посібник. Львів : НАСВ, 2022. 383 с.
23. Зайцев Д., Ярема В., Яфонкін А. Основи інженерного забезпечення підрозділів : навчальний посібник. Ірпінь : ДПУ, 2022. 402 с.
24. Шмаль С. Військова топографія. Київ : Редакційно-видавничий центр Збройних Сил України, 2018.
25. Настанова «Тактичний зв'язок» ВКДП 6-110(03).01. Київ: ГШ ЗС України, 2020. https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2024/03/2_VKDP-6-11003.01-НАС-ТАКТЗВ.pdf
26. Організація військового зв'язку : навчальний посібник. ВІТІ ім. Героїв Крут, 2021.
27. TCCC CombatLifeSaver (TCCC CLS). Observations, InsightsandLessons. Handbook. 2020.
28. Медичне забезпечення. Вимоги до навчання всіх військовослужбовців з надання допомоги пораненим в умовах бойових дій (STANAG 2122 / AMedP-8.15, «REQUIREMENT FOR TRAINING IN CASUALTY CARE FOR ALL MILITARY PERSONNEL», IDT).
29. Посібник з вивчення організаційної структури підрозділів сухопутних військ збройних сил російської федерації. Київ : ГУР МОУ, 2024. 68 с.
30. Шкурпіт О., Фелько М., Бачинський В. Бойова система виживання воїна: навчальний посібник. Одеса : ВА, 2018.
31. Ткачук П., Харук А., Соляр І., Виздрік В., Трофимович Л. Історія українського війська: курс лекцій. Львів: Національна академія сухопутних військ, 2016. 145 с.
32. Історія українського козацтва. Нариси : у 2-х т. / Редколегія: Смолій В. (відповід. редактор) та інші. 2-е вид. К.: Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2011. Т. 2. 724 с.
33. Мицик Ю., Бажан О. Історія України. К: ТОВ: «Видавництво «КЛІО», 2015. 680 с.
34. Петровський М. Історія України в документах і матеріалах : Київська Русь і феодальні князівства XII–XIII століть. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 310 с.
35. Семенюк С. Історія українського народу. Львів: Априорі, 2010. 608 с.
36. Шевчук В., Тараненко М. Історія української державності : навчальний посібник. К: Либіль, 1999. 480 с.
37. Білінський В. Україна-Русь. Історичне дослідження. Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2017. Книга 3. Українська звитяга. 408 с.
38. Міжнародне гуманітарне право: посібник / за заг. ред. віцепрезидента УАМП Короткого Т. Київ; Одеса: Фенікс, 2023. 236 с.
39. Стасюк В. Психологія управління військами : підручник. К.: Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, 2014. 540 с.
40. Терещенко Л. Практичні рекомендації з використання психічної саморегуляції в роботі військового психолога: методичні рекомендації. К.: НАОУ, 2000. 80 с.
41. Балашов С., Васильєв С., Дубровинський Г., Кирик В. Практикум із військової психології: навч. посіб. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2015. 379 с.

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри військової підготовки
від _____ 20__ р. № _____

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри